A Ságvári hangversenye

általános iskola és a gimnázium

Az Egyetemi Hét keretében sikeres felszabadulási hangversenyt rendezett kedden este a József Attila Tudományegyetem Ságvári Endre Gyakorló Általános Iskolája és a Ságvári Endre Gyakorló Gimnázium. *Dr. Szabó* István gimnáziumi igazgatóhelyettes megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy a két intézménynek egész évi kulturális munkája tükröződik ezen az esten, melynek műsorára a tanulók *Kiss* Mária és *Szécsi* József tanárok irányításával készültek fel.

A színvonalas műsor első részében a Ságvári Endre Kulturális Verseny városi szintjén arany éremmel kitüntetett gyakorló általános iskolai énekkar számai arattak megérdemelt sikert. A műsort Jojárt Gyopárka VI. osztályos tanuló szavalata vezette be, majd az iskola énekkara Kodály Nagyszalontai köszöntőjét, egy amerikai munkásdalt, Ránki: Dal a népek egyetértéséről című művét, Grabócz: Puska-dalát, Muradeli: Szputnyik-dalát, — az iskola kiegészített kamarakórusa Lesure: Kecske és Schumann: Katonainduló című művét, az egyesített énekkar Kodály Béke-dalát adta elő *Kiss* Mária tanárnő vezetésével. A jól artikuláló, kitűnően intonáló kórusokat öröm volt végighallgatni, s a fegyelmezett kisdiákokat és a *húsz esztendeje az iskolában oktató* Kiss Máriát méltán részesítették meleg ünneplésben. A szólószámok sorában Dux Ernő, Wittman Márta, Sebestyén István és Földes Márta általános iskolai tanulók zongorajátékát, valamint Barta Miklós és Alföldi Edit tanulók hegedűszólóját hallhatta a közönség. Zongorakíséretet látott el két ízben Jakobey Anikó szakiskolai tanárjelölt, majd Szőnyi György VI. osztályos tanuló.

Szünet után a Ságvári gimnázium művészeti csoportjának műsora következett. A kamarazenekar Händel: Kis szvitjét és Szvitjét, majd a gimnázium kiskórusával együtt Mozart: Messze tőled című művét, valamint Erkel: Hunyadi indulóját adta elő sikerrel. A műsor kiemelkedő számaként Aldobolyi Nagy Magda II. osztályos gimnáziumi tanuló Bartók: Román táncok című művét játszotta hegedűn, Pallag Lajos III. osztályos tanuló pedig Suppé: Könnyű lovasság nyitányát adta elő harmonikán, kirobbanó sikerrel. József Attila: A Dunánál című költeményét Újvári József III. osztályos tanuló szavalta. Mozart: D-dúr szonátájának első tételét Gombai Ildikó és Újházi Gyöngyi adta elő zongorán. Fiocco: Allegroját Somogyi László IV. osztályos tanuló hegedülte. Zongorakísérettel működött közre egyes műsorszámoknál Bódás Péter tanár és Fráter Gizella I. osztályos tanuló.

A gimnázium kis- és nagykórusai énekeltek a kellemes, valóban élményt nyújtó est befejezéseként. Különösen Novikov: Békedalát adták elő színvonalasan. Egyébként a gimnázium ének- és zenekarai is aranyérmet szereztek a városi szintversenyen.

D. E.

Szegedi rendező Szabadkán

Tegnap utazott el Szabadkára Szász Károly rendező, hogy az ottani Népszínház magyar együttesével színre vigye Tóth Miklós Szegeden nagy sikerrel játszott vígjátékát, A jegygyűrű a mellényzsebben-t. A bemutató előreláthatóan május első harmadában lesz.

*

A napokban érkezett haza Berlinből Torday Teri, ahol egy készülő tv-film első részét forgatták. Hazatérve ismét átveszi az „Imádok férjhezmenni" főszerepét, s megkezdi a próbákat Cserhalmi Imre: „Százszor is szeretlek" című új, április 17-én bemutatásra kerülő darabjában.

*

Megkezdték Petrovics Emil „Két világ" és Einem „Meduza" című balettjének próbáit. Mindkét darab koreográfiáját Hidas Hedvig, az Állami Balettintézet igazgatója készítette. Bemutató június első napjaiban.

IFJÚSÁGI OLVASÓSZOLGÁLAT — ÍRÓ—OLVASÓ TALÁLKOZÓK — AZ ÚJ KIADVÁNYOK ÚTJA — TANÁCSADÓ TANÁROK — A MAGÁNKÖNYVTÁRAK FEJLESZTÉSE

A KISZ tervei Szegeden

A KISZ Központi Bizottsága felmérte a József Attila olvasómozgalom eredményeit, számba vette a tapasztalt nehézségeket is a mozgalommal kapcsolatosan, s határozatokat hozott az olvasási kultúra fejlesztését szolgáló, további feladatokra vonatkozóan.

Elhatározták, hogy a mozgalmat a minőségi, tartalmi munka előtérbe állítása érdekében

ifjúsági olvasószolgálattá

szervezik át. Ennek megfelelően a szegedi KISZ szervezetek is az olvasó nevelésének feladataira összpontosítanak. Ilymódon az olvasott ismeretanyag elmélyítése, az olvasási élmény feldolgozásának segítése kerül napirendre. Ezt többek között

gyakori író—olvasó találkozókkal,

könyvtári napokkal, irodalmi estek rendezésével, felolvasó estekkel, irodalmi séták szervezésével, irodalmi vetélkedők egyre gyakoribb rendezésével szeretnék elősegíteni a szegedi KISZ szervezetek.

A könyvpropaganda és **könyvterjesztés társadalmasításának** elősegítését is célul tűzte ki a KISZ bizottság. A szegedi KISZ szervezetekben — üzemek, középiskolák, szakiskolák, felsőfokú intézmények, tsz-ek szervezeteiben — könyvbizományosokat jelölnek ki, az iskolákban tanácsadó tanárokat kérnek fel, hogy a kapcsolat a Tömörkény Könyvesbolttal megfelelően kiépülhessen, s a KISZ-tagok időben és szervezett keretek között

hozzájuthassanak az új kiadványokhoz,

friss könyvekhez. Mint ismeretes, az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat 1964-ben megindította a „Kozmosz" könyvsorozatot, mellyel azt igyekeznek elősegíteni, hogy az ifjúságot leginkább érdeklő problémákra — munka, élethivatás, fiatalok—idősek kapcsolata, szerelem, barátság, stb. — színvonalas választ kaphasson a fiatalság — regények, kisregények, útikönyvek, humoros, szatirikus írások, népszerű ismeretterjesztő művek révén. A 6 forintos ar s az eddigi kiadványok színvonala bizonyára növelni fogja a fiatalok körében e könyvek népszerűségét.

Kezdetben 20—25 nagyobb alapszervezetben szervezi meg a KISZ bizottság a könyvbizományosok rendszerét s az első, feladatkijelölő értekezletet április 27-én rendezik meg számukra. Ezen a megbeszélésen nagy hangsúlyt szeretnének adni **a magánkönyvtárak fejlesztése** problémáinak.

D.

Kisipari szövetkezetek országos kulturális versenye

A Csongrád megyei szövetkezeti bizottság április 10-én és 11-én Csongrád, Bács, Békés és Szolnok megye kisipari szövetkezeteinek működő művészeti csoportjai részvételével rendezi meg Szegeden az országos kulturális középdöntőt. Ennek keretében április 10-én a Móra Ferenc művelődési otthonban népi tánccsoportok versenyeznek, a KISZÖV klubban pedig a négy megye 40 szavalója az utóbbi két évtized legszebb magyar verseit szólaltatja meg. A versenyben kitűnt legjobb tánccsoportok, szavalók, valamint a szegedi szövetkezeti bizottság ezüst fokozattal kitüntetett énekkara és irodalmi színpada a Kamaraszínházban szerepel 11-én délelőtt 10 órai kezdettel.

Államhatár a magasban — Világűr kémkedés

Könyv a világűrjogról

Dr. Gál Gyula Világűrjog című könyvének címlapja Földünket a mesterséges égitestek útvonalainak színes gyűrűjében ábrázolja. A könyv néhány nap alatt az utolsó példányig elkelt.

Dr. Hajdú Gyulának, a Budapesti Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara Nemzetközi Jog Tanszéke vezető professzorának véleménye szerint dr. Gál Gyula nem engedi magát elragadtatni romantikus fantazmagóriáktól és tudálékos okoskodásoktól, hanem mint a kérdések és a vonatkozó fejtegetések alapos ismerője, megbízható vezetőül szolgál az idevágó ismeretek és hipotézisek útvesztőjében.

A szerző a téma tárgyalásában az űrkutatás biológiai és fizikai alapjainak, eredményeinek és perspektíváinak ismertetésével indul ki, s gazdag irodalmi anyag felsorakoztatásával többek között olyan érdekfeszítő kérdésekkel foglalkozik, mint az államterület elhatárolása a világűr felé, a világűr katonai felhasználásának kérdése, az atomfegyver és a világűr, a világűrkémkedés, az űrhajózással kapcsolatos kártérítés és így tovább. A világűr meghódításának jogi vonatkozásait megannyi kuriózummal szövi át, elmondandóját számos izgalmas képpel illusztrálja és a szakemberek számára gazdag irodalomjegyzékkel, név- és tárgymutatóval, továbbá angol és orosz nyelvű összefoglalóval egészíti ki. (MTI)

Orvosi szemafor

Sehol a világon nincs előd je vagy versenytársa annak a Műszeripari Kutató Intézet által szerkesztett elektronikus műszernek, amely műtét alatt ellenőrzi és „jegyzőkönyvezi" a beteg vérnyomásának és további két élettani funkciójának alakulását.

A berendezés *Szakács* Gyula villamosmérnök irányításával készült. A műtéteknél általánosan használt vérnyomásmérő készülék észleléseit átszámítja higanymilliméterre és számjegyekkel közvetlenül ezt az értéket mutatja, sőt rögtön papírra is nyomtatja. A sebész kívánsága szerint akár folyamatosan, akár előre meghatározott időközökben tudja jelenteni és rögzíteni a vérnyomás értékét, illetve változásait. Az „adatközlés" szüneteiben viszont a műszeren zöld fény vibrál állandóan a beteg szívműködésének ritmusában, amiből az orvos egyetlen pillantással megítélheti, hogy minden rendben van-e. A műszeren egyetlen gombnyomásra „műsoron kívül is" megjelenik a vérnyomás pillanatnyi értéke. Ha pedig maga a műszer következtet akár a vérnyomás zuhanásszerű csökkenéséből, akár más tünetből életveszélyre, minden körülmények között azonnal jelzést adhat, mégpedig nemcsak azzal, hogy piros színben jelennek meg rajta a számjegyek, hanem külön riasztólámpa felgyulladásával is. (MTI)

Új nyári nyitvatartási rend a tejet árusító boltokban

A szegedi megyei jogú városi tanács végrehajtó bizottságának határozata alapján a melegebb idő beálltával — május 15-től — szabályozzák a város területén tejet árusító boltok nyitvatartási rendjét.

A Szegedi Élelmiszerkereskedelmi Vállalat boltjai közül nyáron *vasárnaponként reggel 7-től 9-ig kötelesek nyitva tartani,* s tejen és kenyéren kívül más árucikkeket is árusítanak a következő boltok:

Az 1-es számú Petőfi Sándor sugárúti, a 12-es Kossuth Lajos sugárúti, a 17-es Ogyessza lakótelepi, a 31-es Kölcsey utcai, 32-es Kálvária sori, a 46-os Petőfitelep XI-es utcai, az 53-as Április 4 úti, az 56-os József Attila sugárúti, az 58-as Földműves utcai és a 19-es számú Bérkert utcai üzlet.

Reggel 7-től 10 óráig a 8-as számú Széchenyi téri, a 29-es Marx téri, *reggel 6-tól 9-ig* a 66-os Marx téri és a 62-es Szilléri sugárúti bolt árusít. *Reggel 6-tól 10 óráig* lesz nyitva a Szent István téri 123-as számú pavilon.

A Szeged és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet árudái közül vasárnaponként *reggel 7-től 9 óráig* a Petőfitelepi 1-es számú vegyesbolt, a mihályteleki 2-es számú vegyesbolt, a középfasori 10-es, a Szent István téri 37-es és a Párizsi körúti 38-as tejbolt árusít.

Olvasóink írják

NE KERÉKPÁROZZANAK A JÁRDÁN!

Felhívom az illetékesek figyelmét, hogy a Szent István tér és a Lechner tér gyalogjárdáján állandóan száguldoznak a kerékpárosok. Nemcsak azért kellemetlenek ezek, mert a kisgyermekek nyugodt játékát és testi épségét veszélyeztetik, hanem például a napokban nekihajtottak a kifelé nyíló ablaknak, s betörték, majd tovább kariáztak. Többször előfordult, hogy a járdán haladó gyalogosok valósággal menekülni kényszerültek a kerékpárosok elől. Kérem a rendőrséget, ellenőrizze ezt a környéket is és járjon el a rendbontók, a mások testi épségét veszélyeztetők ellen.

Molnár Sándor
Lechner tér

KÉRÉS A DÁV- HOZ

Örömmel figyeljük mi lakók, a Ságvári telep nagyarányú fejlődését, az újonnan épült házakat, szép utcákat. Sajnos azonban a telep elektromos ellátásáról nem beszélhetünk ilyen nagy örömmel, ugyanis a régi elektromos hálózat bővítését a fejlődés megkövetelte, ezzel egyidejűleg azonban a DÁV illetékesei megfeledkeztek arról, hogy az áram feszültsége 220 volt helyett 195—200 volt legyen, ami a rádiókat, tv-t s egyéb háztartási gépeket szükségtelenül rongálja. Különösen fennáll ez, amikor a feszültség folyamatosan vibrál és számtalan esetben mi dolgozók a napi újságolvasást is kénytelenek vagyunk mellőzni, mert a vibráló fény mellett ez lehetetlen. Kérjük a DÁV illetékeseit, mielőbb szüntessék meg az említett hibákat.

P. J.
Szabadkai út 42.

KEDVES SZÍNFOLT A VÁROSBAN

Ahányszor arra járok, mindig meg kell, hogy álljak. De nem én vagyok így egyedül, hanem aki arra jár, mind megcsodálja a Somogyi Béla utca kirakatában látható csodálatos kaktuszokat. Egy kaktuszon több mint 20 virág napról napra szebb, csodálatos vörös kaktuszrózsák. A virágszeretők be is kopognak a cipész ktsz-be, ahol Temesvári Gyula részlegvezető udvariasan válaszol a kérdésekre: „Mit csinál ezekkel a kaktuszokkal, hogy ezek ilyen csodálatosan szépek?" A tanácsok mellett sok rajongónak ad is a kaktuszpalántákból, hogy ők is ízhessék ezt a szép szenvedélyt, a kaktuszgyűjtést, nevelést.

Halász László

Svatopluk Slavik

A BRNÓI BOVNOST MUNKATÁRSA:

Az utolsó sortűz

Nem messze történt — egy alacsony házikó kicsiny ablakai alatt. Csak a zöldellő és virágzó kert választott el a magyar ágyúk ütegétől. És mintegy a halállal szembeszegülve pattantak ki az első bimbók; amikor az ágyúk kiröpítették utolsó gránátjaikat — fedezve a német csapatok visszavonulását, megrázkódtak a fák koronái, és a földet lehulló virágok fehérsége borította.

1945 áprilisában történt...:

Azok, akik még tüzeltek, tudták, hogy a háború vége közel van. Már nem céloztak pontosan.

A tavasz azzal a gondolattal játszadozott, hogy már-már teljes erővel robban ki; az élet teljes erejével pattant ki valami újat, amit a háború öt éve alatt csak sejteni lehetett.

Néhány nappal korábban a fasisztáknak még kivégezték a falukból összeszedett túszokat. Repülőbombák robbanása közben vitték haza az apák a holttesteket, mint a balsors megtestesülését. Az anyák pedig sírtak és átkozták azt a világot, amely megengedte, hogy emberek gyilkolják egymást.

A fohászoktól az ég messze volt, akár az isten, akiben az anyák hittek. Pedig jobban hittek benne, mint a halálban. A levegőben még ott lebegett a borzalom.

Mikor lesz már vége a megpróbáltatásnak?...

*

Kissé távolabb álltam — huszonegy éves voltam akkor —, városról városra hajszolt szökevény... De ha még ma megölnek — gondoltam —, akkor is itthon maradok.

Itthon.

Néhány nappal azelőtt a német parancsnokság apámat túszként hurcolta el. Rejtekhelyemről láttam.

Apró testvéreim csupasz kis kezükkel védték apámat. És ezt nekem csak látnom lehetett. Látnom, hogyan vezetik el és tudnom, hogy talán nem látjuk többé egymást.

Ez még néhány nappal korábban történt.

Tegnap azonban ébresztik apámat — unott hangú számolás hallatszott: „Egyes — lelőni!"

A „kettes"-nek meghagyták életét. Mindezt a precíz német nagylelkűség gel...

Apám „kettes" volt — hazajött.

*

Állok a kertben és nézem a magyar katonákat, akik már hosszabb ideje lyukakat lövöldöztek a levegőbe.

Az árván maradt ágyúk csövei időnként meg-megmozdultak, mintegy némasággal megverve, hogy azután nyomban fülsiketítő sortűzben törjenek ki. A megsiketült fák első tavaszi virágaik esőjét bocsátották a földre.

A borostás arcú katonák leültek az árok partjára, cigarettára gyújtottak és kiégett szemmel figyelték maguk körül a világot. „Nem tüzelek!" — kiáltott valamelyikük, és az áttüzesedett ágyúcsőre pörkölt. Közelebb mentem hozzájuk.

„Vége lesz a háborúnak! Ne tüzelj!" — szóltam oroszul, aztán csehül — végül még németül is.

„Haza fogtok menni!"

De ők csak rámcsodálkoztak, elkeseredve; úgy tűnt számomra, hogy szinte már elvesztették házaikat is, és már meg sem találják.

Hirtelen megjelent egy német és egy magyar tiszt. A katonák közül azonban senki sem mozdult.

A német hadonászott, előre mutogatott és kiabált.

A magyar tiszt utána ismételte mindezt.

De a katonák meg sem mozdultak.

És egyszercsak a következő történt:

Apró házunk nyitott ablakából megható magyar hegedűszó hallatszott...

Az ablakon magyar népdal-csokor szóródott kifelé... Elnyomta a távoli lövöldözés zaját, el a távoli beszélgetés hangját.

A katonák — mintha csak parancsszóra tennék — felkeltek és a házhoz jöttek.

A nyitott ablakban apám állt és egy hegedűn játszott, amelyet valamikor régen egy öreg cigánytól vett.

És lám: a katonák sorban leülnek az ablak alatt a földre és kerülik egymás tekintetét.

Ülnek mozdulatlanul; közömbösségük, amelyet a háború vésett arcukra, mintha egyszerre eltűnt volna. Szemük egyre kerekedett, mint a kelő Nap, amit csak a szülőföldön látunk...

Az ágyúk hallgattak és a felhőt célozták.

A borostás arcokon itt-ott könnycseppek gördültek alá.

Milyen jó, ha az ember sírni tud! Az biztos jele annak, hogy még nem szűnt meg embernek lenni...

Szólt a hegedű, s egyetlen ágyú sem dördült el már.

A háború azonban csak kilenc nap múlva ért véget.

*

Húsz év elteltével járom a szegedi utcákat. Emberekkel találkozom. És lehetséges, hogy legalább egy van közöttük, aki 20 évvel ezelőtt apám hegedűjének hangját hallgatta, amelyből megtudta, hogy az élet erősebb a halálnál.

Sonkoly Pál fordítása